شرائط اشترا

ولايتده سنه‌لکی

١٣٠ آلتی آيلغی

٧٥ غروشدر

اوچ آيلق يوقدر

اداره : استانبول

ابوالسعود جاده‌سی

ثروت فنون

پنجشنبه کونلری چيقار ، فنون ، ادبيات ، صنايع و تجارتدن

بحث ايدر مصور عثمانلی غزته‌سی

شرائط اشترا

درسعادتده سنه‌لکی

١٠٠ ، آلتی آيلغی

٥٠ ، اوچ آيلغی

٢٥ غروشدر

عالم مطبعه‌سی

درسعادتده نسخه‌سی ١٠٠ پاره‌در

سرمحرر و مديری : احمد احسان

ايکنجی سنه — اوچنجی جلد

پنجشنبه — ٢ تموز سنه ١٣٠٨

عدد ٧٠

MILLI KÜTÜPHANE · ANKARA · 1946

سايهٔ معارفوايهٔ حضرت پادشاهيده بروسه‌ده انشا ايديلن

مکتب اعدادئ عسکريه‌نك رسم کشادی

غزته‌یه مندرج امضاسز مابجمله مقالات سر محررکدر .

استانبول پوسته‌سی

یاز صیف حرارت ، میوه‌لری ، سبزه‌لری ، ایله حلول ایده‌لی برقاچ هفته اولدیغی حالده هنوز مسیره‌لرده مأمول ایدیلدیکی قدر غلبه‌لک منظور اولمیور . شهر شهیرمزك همان درت طرفنده‌ده تنزه ایچون برندن بدیع ، برندن دها لطیف نزهتگاهلر بولنمقده اولمسی حسبیله استانبول وجوار خلقنك همان جمله‌سی جمعه ویازار كونلری اورالره كیده‌رك برهفته ظرفنده كرك جسماً كرك فكراً اكتساب ایلدیكی متاعب مساعیی ازاله ایدییور . بو مسیره‌لر ایچنده بوغاز ایچنك همان هر موقعی اعراز غلبه ایتمكده‌در .

صاری یارده صولر عالمنك بواسطه بواسطه حلول ایتدیكی واقع ایسه‌ده كوكصو وكوچك صو موسمی اولدیغندن دولایی شر هجه موده ارابالر اوراده شتابان اولمقده‌در . فی الواقع دره‌نك وقت شامده اكتساب ایتدیكی اطافت حزینه آلود دوبولدجوی بدایع طبیعیه‌دن دكلدر . یالكز مشام زواری املا ایدن اوقوقو ، دكزده قورتلانلری دوچار خوف ایدن قومه اوطوره كورولتیسی اولمه بوغاز ایچنك كاغدخانه‌سی دینیله بیلیر . دره اودرجه اوزون دكل ایسه‌ده ینه خاطرات ربیعی اخطار ایتدیكندن انسانه ایلك كذشته سعادت‌آبادی خاطرلاتیور .

حزینهٔ خاصهٔ شاهانه طرفنده كوكصو دره‌سنه بر طراق ارسالیله منصبنك تطهیر ایدلمده اولدیغی كمال ممنونیتله كورولیور . شوفكر عمرانه پرورك هر جانب ممنونیتدر .

.:. دره‌نك همان وسطنده بولنان دكرمنك یكی ماكنه‌لرله تجهیز ایدیله‌رك بر صورت منتظمه‌ده ایشلتدیرلمكی ارباب صنایع البته دوشمشدر . بوكبی بیوك بر دكرمنك اختراعات جدیدهٔ فنیه مظهریتی صنایع عثمانیه نقطهٔ نظرندن دخی مهمدر .

دره‌ده برقاچ سازطاقمی وارایسه‌ده بونلر یالكز زواری اشغال ایتمكدن ماعدا برشیئه یارامار و یارامیور .

.:.

بوهفته ظرفنده واصل سامعهٔ مسار اولان حوادث سنیه میاننده موزهٔ همایون دائره‌سی داخلنده اولدقچه مهم بر تاریخ طبیعی موزه‌سی‌ نك مصرله كثیرلیه حقنده ارادهٔ اصابت‌عادهٔ جناب پادشاهینك بی دریغ وارزان بیورلمسیدر . سایهٔ كمالات سرمایهٔ ملوكانه‌ده شعبات علوم وفنونده نوبنو ساحه آرای حصول ترقیات عدیده‌یه بر لاحقهٔ فائقه ور ضمیمهٔ جلیله اولان اشبو تثبت نفاستی برذبنك آثار نفیسه فنده انتدا وصلاحیتی بالوجوه بتون عالم مدنیتك معلوم ومسلمی اولان موزهٔ همایون مدیر درایت‌تمیری عطوفتلو حمدی بك افندی حضرتلرینك اقدامات واقعه‌لریله رهین مرتبهٔ كمال اوله‌جغی وارستهٔ ایضاحدر . استحضارات اخیره‌مزه نظراً صنعت ترسیم ایچون دخی بر موزه دائره‌سی كشاد ایدیله‌جكمش . بو حوادث ساره باالجمله ترقی پرستان عثمانیه‌ی غریق لجهٔ مسرت ایده‌جك حوادثدن معدوددر .

.:.

پادشاه بحر وبر ، شهنشاه معالی اثر افندمز حضرتلرینك عصر معالی حصر ملوكانه‌لری محصولات صناعیه‌سنده اولمق وترسانهٔ عامره‌مز مهرهٔ ارباب صنعتنك ثمرهٔ سعی وغیرتی جمله‌سنده بولنمق حیثیتیله باالجمله قلوب عثمانیه‌یی لبریز نشاط ایدن بر موفقیت جدیده‌یی كچن هفته ظرفنده ادراك ایله مسرور البال اولدق . اشبو موفقیت حمیدیه تمام جلالت انسانیله بروقتدن بری انشاآتنه كمال كرمی ایله دوام ایدیلن زرهلی همایونك ختام انشاآتیدر . زرهلی همایون مذكور دونمای همایون ظفر مقرونی تشكیل ایدن سفائن حربیه‌مزك برنجیلری عدادنده‌در . طور ووضعنده‌كی لطافت وانشاسنده مشهود اولان متانت ورصانت الحق صنعتكاران عثمانیه‌مزك قدرینی اعلا ایده‌جك درجه‌ده‌در . بوندن ماعدا زرهلی عثمانیه‌نك دخی اكمال تجهیزاتی قریب مرتبهٔ ختام اولدرق هر ایكیسی‌ده ترسانهٔ عامره پیشگاهنده شمانبره‌یه بند ایدلشلردر .

.

سایهٔ عمرانه وایهٔ ملوكانه‌ده مدانیه ایله بروسه آره‌سنده تأسیس وكشاد ایدیلن شمندوفر خطنك حاصلات عمومیه‌سنده ترقی كوروله‌جكی اوراق حوادث طرفندن وریلان معلوماتدن مستبان اولمشدر . تشبثات نافعه‌مزك حیز حصوله انفرادیله ثمرات نافعه ویرمسی رزادار ممنونیت احوالدندر .

خط مذكورك صورت انشاسنی مصور اولان برقطعه فوطوغرافی نجه بر نسخه‌مزه درج ایدلمش ایدی . بوكره بروسه‌یه كیدوب كلن رفقامزدن برینك ویردیكی معلوماته نظراً ایام عید اضحاده بروسه‌دن مدانیه‌یه كیده‌جك زوار اودرجه چوغالمش كه خلق نه اوطوره‌جق برونده نه ده بوله‌بیلمشدر . بونك اوزرینه قومپانیا آیریجه علاوه ترنه چیقارمغه مجبور اولمش وشوصورت خط مذكورك ترقیات مستقبله‌سی ایچون براعت استهلال بولنمشدر .

.:.

پادشاه معارف پرور وشهنشاه ترقی‌گستر افندمز حضرتلرینك ممالك محروسهٔ شاهانه‌لرنده انتشار معارف وتعمیم علوم وفنون حقنده ارزان بیورمقده اولدقلری اقدامات جلیله جملهٔ منیفه‌سنده اولمق اوزره بوكره عشایر عربانه اولادینه مخصوص وحمایات معنویهٔ جناب خلافتپناهیده بولنمق شرفیله مبجل اولمق اوزره بشكطاشده كائن عقارات سنیه‌ده بر مكتب مخصوص كشادینه ارادهٔ خیریت‌عادهٔ جناب ظل اللهی شایانه بیورلمش وذات رسالت‌پناه پیغمبر اعظم صلی الله علیه وسلم افندمز حضرتلرینك ولادت باهر السعادتلری روز سعادت بروزینه مصادف اولان ربیع الاولك اون ایكنجی كونی كشادی تحت قراره آلنمشدر .

شئونات

.:. سرطان خسته‌لغنك تاریخچهٔ خساراتی ، اسبابی ؛ اوصاف طبیعیهٔ مجهوله‌سنی تدقیق ایله چارهٔ تشفیه بولمق اوزره پاریس اطباسندن بر جمعیت مخصوصه تشكل ایتمشدركه اشبو جمعیت سنه‌ده بر دفعه قونغره‌لر یپارق ، تدقیقاتی نشر واطبانك اشعاراتی تدقیق ایلیه‌رك مقصدینه نائل اولمغه چالشه‌جقدر .

.:. آمریقالیلرك تشبثات صناعیه ونافعه وسائره‌ده اك جسورانه حركت ایدن ملت اولدیغی معلومدر ؛ بو دفعه‌ده ، شیقاغوده هواده كمرلر اوستنده حركت ایدن دمیر یول قطارلرینی انشا ایدن قومپانیه‌نك ، یكی بر لوقوموتیف انشا ایتدیكنی بر امریقا فن غزته‌سی اخبار ایلیوركه اشبو لوقوموتیف تمام یكرمی لوقوموتیف قوتنده اولوب اون تكرلكلی ، تكرلكلری ٧٣ قدم دیا مترونده وهیئت مجموعه‌سیله ٢٠٠ بیك قیه ثقلتنده‌در . واقعا بو لوقوموتیف یكرمی دانه‌سنك قوتنده یكرمی دانه‌نك كوتوره‌جكی قطاری كمال سرعتله چكه بیلمكده‌در . چكدیكی قطارك ثقلت مجموعه‌سی ٥٤٤ طونیلاتیه قدر چیقیورمش .

.:. صو ایله متحرك اولەرق دنیاده اك بیوك دولاب آمریقاده ناداواده موجود اولوب ٦٤٠ مترو ارتفاعنده دوكیلن صو ایله متحرك ودقیقه‌دن ١١٥٠ دوری حائز وطقسان باركیر قوتنه مساوی قوتده‌در .

.:. ایتالیانك باشلیجه لیمانی اولان جنویز لیماننك غایت مكمل بر حاله افراغی ایچون ایتالیا حكومتی دائما فداكارلق ایدر . بودفعه دخی مذكور شهرده غایت بیوك كمی حوضلری علاوةً انشا اولنیوركه شمدیكی سفائن بحریه‌نك جسامتجه حاصل ایتدیكی ترقی موجود حوضلرك اكثریسنی هرسفینه‌یه یارامقدن محروم براقیوردی .

.:. قضای بحریلرده اسباب تخلیصیه میاننده شمدی برده اوچورتمه اصول میدانه كلمشدر . بو اصول سكز كوشه‌لی بر اوچورتمه‌یه قالینجه ایپ باغلیوب قضازده اولان سفینه‌دن بیك ، بیك ایكیوز مترو اوزاقده‌كی ساحله دوغری قویوویرمك واوراده ایی طوتەرق وسائط تخلیصیه‌یی كمی‌یه ایصال ایلیه‌بیلمكدر . بو خصوصده نیویورقده اجرا اولنان بر تجربه‌ده كوزل نتیجه حاصل اولمش وتحقق ایلامشدركه روزكار اكثریا اولدیغی اوزره سفینه‌نك بولندیغی محلدن ساحله دوغری اسیورسه اوچورتمه سایه‌سنده ساحل ایله رابطه تأسیسی قابلدر . اوچورتمه‌لرك فائده‌سی پك اوزاق ساحللرله بیله رابطه حصولی جهتیدر .

.:. آلمانیاده برم لیماننده ٢٠٠ مترو طول و ٥٠ مترو عرض ایله اون بچق مترو عمقنده بر بیوك قوردون انشاسنه قرار ویرلمش ومصارف لازمه‌سی اولان اون سكز میلیون ماركك اون التیسی شهر مذكور بلدیه‌سندن وایكیسنك دولت بودجه‌سندن تسویه‌سی تحقق ایتمشدر .

.:. هوا درونده حركت ویاسقوط ایدن اجسامك هوادن كوردیكی مقاومت درجه‌سنی تقدیر وكشف خصوصنده شمدی‌یه قدر حكمسز بر قاچ تجربه‌دن بشقه‌سی اجرا اولنمامش وبوتجربه‌لردن فائده كورولمامش ایدی ؛ حالبوكه هوانك حركت ویاسقوط اوزره اولان جسمه درجهٔ مقاومتی قطعیاً تقدیر ایچون بر دستور نظری اولسه بر بیوك مسئلهٔ فنیه حل اولنوردی . زیرا مقاومت هوا ارباب فن هندسه‌یی قطارلرك حركتی ، سفینه‌لرك سیر وسفری نقطهٔ نظرندن صوك درجه‌ده اشغال ایدر ؛ ذاتاً عروق حیاتیهٔ مدنیت اولان دمیر یول قطارلری مسئله‌سی نره‌یه كیررسه اوراده اهمیت فنیه وصناعیه پك بیور .

پاریسده انتشار ایدن « لاناتور » نام فنی مجموعه خبر ویریوركه شو مسئلهٔ مهمهٔ فنیه حقنده پاریسده مشهور ایفل قوله‌سی اوزرنده ایكی مهندس متفنن طرفندن جدی تجربه‌لر اجرا اولنمشدر ؛ واقعا هوانك درجهٔ مقاومتی میزان تدقیقدن كچیرمك ایچون ایفل قوله‌سی كبی مرتفع ودرونی مجف وهوایه معروض بر بنادن بشقه مناسب محل اوله‌مز .

« قایه‌نه » و « قولاردو » اسمنده اولان اصحاب تجربه قوله‌نك ایكنجی قاتنده مهندس موسیو ایفلك معاونتیله كندیلرینه بر محل یاپمشلر ، اورادن زمینه قدر بر جسم ثقیل قویوویرمك اوزره الات لازمه احضار ایتمشلر ؛ سوق اولنه‌جق جسم ثقیله غایت انجه بر سجم ربط اولنمش وسجملر مخروطی مقاره‌لره صارلمش اولدیغندن چوزولمك وآقمق خصوصنده اصلا قوت ضایع ایلمیورمش . سجمك هر ٢٠ مترولغنه بر اشارت وضع ایتمش وبر الكتریق ماكنه‌سنه هر یكرمی متروده او اشارت واسطه‌سیله جریان كله‌رك درحال اوكنده‌كی لوحه‌یه اشارت ایتمكده بولنمش اولدیغندن تجربه‌یی ایجه ممنونیتی موجب اوله‌جق درجه‌ده یاپیلمشلر .

اصحاب تجربه نتیجهٔ تدقیقاتی قسماً پاریس فن اقاده‌میسنه ویرمش وتجربه‌لرده دوام ایله مقاومت هوانك درجه‌سی تعیینه الویرشلی بر دستور استخراجی خصوصندكی امیدلرینی كوسترمشلردر . اكر بوكا موفق اولورلرسه عالم صنایع بیوك استفاده كوره‌جكدر .

نیویورقده بر عربه‌جینك مهارتی

احمد راسم

معارف بیتیه

سایهٔ معارفنوایهٔ جناب ملوکانه‌ده خزائن فنون وعلوم عثمانیه‌نك کوندن کونه جمع وادخاریله مبشر اولدیغی انواع ترقیات حقنده اوته‌دن بری برآوردهٔ زبان تقدیر وشکران ایدیلان اقدامات جلیلهٔ حضرت ولی النعمت اعظمی جمله‌جه معلوم برکیفیت جلیله‌در. معارف عمومیهٔ عثمانیه‌نك ربع عصردن آز برزمانده اکتساب ایتدیکی درجهٔ سرعت وترقی‌یه برمیزان صحیح ارائه ایتمك لازم کلیرسه بوکون هرنوع علوم وفنون ایله اقسام صنایعه متعلق مواد ایچون برر تعلیمکاه مکمل انشا واحضار ایدلمش اولدیغی سویلمك کفایت ایدر.

بو موفقیات جلیله محضا ظل ظلیل یزدان ولی النعمت بی امتنان افندمز حضرتلرینك تنویر قلوب تبعه خصوصنده من عندالله مفطور بیورلدقلری علو نیات ترقی‌پروری وسمو مقاصد معارفکستریلرینك درجات مهمه‌سنی ناطق اولوب مطالب ولوازم مدنیه‌نك عهدقریبده تمامها جلوه‌کر ساحهٔ حصول اوله‌جغنی مبشردر.

بالعموم مکاتب عثمانیه‌ده تدرسات ایله اشتغال ایدن شاکردان عثمانیه‌نك شو یقین زمانلرده اکتساب ایتدکلری درجات تحصیل دخی شایان دقتدر. فی الواقع مکاتب اولیه‌مزده هنوز اوروپا مکتبلرینك استحصال ایتدیکی سرعت ترقی یوق ایسه‌ده اون بش سنه‌لك آثار اقدامات برکره پیش نظر تدقیقه آلنه‌جق اولورسه ممالك عثمانیه‌نك بومدت محدوده ظرفنده همان بر عصرلق حدود ترقی‌یی قطع ایتدیکی نمایان اولور. مکاتب اولیه‌مزك سرعت تامهٔ ترقیسنی استکمال ایتمك مقصدی هرزمان پیشکاه انظار اولیای اموره بولندیغی شویله بر زمانده ابوینك دخی اقدامات وهممات جلیلهٔ حکومتی رنکین موفقیات ایله استقبال ایتمك لازمه‌دندر.

شوراسی جای دقتدرکه اطفال دائما اوبونه متوجهدر. بناءً علیه آنلری بردن بره کتاب اوکنده بولندیرمق تربیهٔ ذهنیه نقطهٔ نظرندن مضردر. زیرا درحال بر ملال آنك نظرینی بوره‌زق کوزلرینی شعبده‌کاه اولیسنی خیالاً تماشایه مجبور ایدر. بوطالغینلق بالآخره کسب ترقی ایده‌رك چوجغی مکتبه کوندرمکدن مقصود اولان نتیجه سونر.

اوروپاده تعلیم اطفال ایله مشغول اولان ارباب دقت (نه‌قول ره آل) دنیلن برنوع مکتب تأسیس ایتمشلردرکه بومکتبك تدریساتی اشیا ومواد موجوده اوزرندن شفاهاً معلومات ویرمك وویریلان معلوماتك چوجقلری اکلندیره‌جك درجه‌ده بولنمق اساسنه مستنددر. فقط بومکتبدن اول دخی دوشونیله‌جك بر جهت واردر. اوده چوجقلرك ایلك مکتبی‌در.

معلوم اولدیغی اوزره اطفالك ایلك مکتبی منسوب اولدیغی عائله‌در. عائله تربیه‌سی اساساً کوزل اولدیغی حالده اخیراً مکتب تربیه‌سنك‌ده انضمامی چوجقلرده مطالعه وتتبع ایچون حسیات مخصوصه تولید ایدر.

اعتقادمه کوره عائله مکتبی یعنی معارف بیتیه پك مهمدر. بن کوچکلکمده اولرده قوجه قاری مصالی تعبیر ایدیلان خرافاتدن ماعدا بر شی دیکله‌مدم. فقط بوخرافاتك اذهان اطفال اوزرینه درجهٔ تأثیری اودرجه شدتلی واقع اولیورکه بونی مکتب تربیه‌سی بر مدت مدیده‌دن صکره آنجق محو ایده‌بیلیور. ذهن مبتدی‌یی خرافات ایله املا ایتمکدن مقصد نه اوله‌بیلیر؟ چوجق مصال دیکلرکن بر طاقم عجائب ومبالغاتدن حظ ایدر ایسه‌ده ذهنی برکره اوخرافاتك جهت وزودینه اماله ایتدکدن صکره بر درلو کندینی قورتاره‌مز؛ قورتارسه بیله زمان خلاص پك چوق صکره حلول ایدر.

آنا بابا تربیه‌سی مهمدر. حتی بواهمیتی نقطهٔ نظرندن دکلیدرکه خویسز بر چوجغك کافهٔ افعالی ابوینه عطف واسناد ایدیلیور. بواهمیتی نقطهٔ نظرندن دکلیدرکه تربیهٔ عصریه‌یه کوره اولادینی تعلیم وتربیه ایده‌مین پدر ومادر هر یرده خجیل ومحجوب اوله‌رق اولادندن واز کچه‌جك درجه‌ده روکردان اولیور. ایشته شو دقایق اجتماعیه برکره پیش دقته آلنه‌جق اولورسه اولادمزی تعلیم وتربیه‌ده صوك درجه‌یه قدر کیتمکلکمزك ایجابات قطعیه‌دن اولدیغی تحقق ایدر.

آنا قوجاغنك فیوضات مخصوصه‌سندن بری‌ده حسن خلق وحسن تربیه‌لك صور اکتسابنی ارائه اولدیغی جهتله چوجق

خزینهٔ همایونده آوانیٔ نادره

اومهربان قدیمدن کوردیکی اطوار واوضاعی تماماً تقلیده ساعیدر . بو حالده آنانك درجهٔ تربیه‌سی عادتا میراث ایمش کبی تدریجاً اولاده انتقال ایدر . او بر فطرت ثانیه حالنده قالیر . ایشته شو فطرت ثانیه‌ی محاسن عصریه‌یه ومکملیت مدنیه‌یه تماماً تطبیقه خادم اوله‌جق برشی وار ایسه اودخی معارف بیتیه‌در .

معارف بیتیه‌نك بر عائله‌ده تمامیء حصولی آنا بابا واقربانك جاهل اولمیوب دور اندیش اولملرینه متوقفدر . زمانمزده اوقویوب یازانلرك عددی کیتدکجه تکثر ایده‌رك اولجه یوزده آنجق بر راده‌سنده ایکن شمدیلری بونی اپی تجاوز ایتمك درجه‌سنه واصل اولمشدر . فقط ساده اوقویوب یازمقله‌ده تعلم وتربیه میسر اولماز . بویله‌لرینه بر اخطار مخصوصده بولنمق ایجاب ایدرسه شونی دیه‌بیلیرمکه چوجغك هر صوردیغنه بیلدیکی قدر طوغری جواب ویرمکدر . بو حال ، بو حرکت اوکوچك ذهنه برطاقم معلومات صحیحه جمعنه خدمت ایتدیکندن ذهنده‌کی کشایش دخی بر استقامت معلومه‌یی تعقیب ایدر .

اکثر کورولدیکی اوزره بعض ذوات اولادینك تعلیم وتربیه‌سنی اجنبی خواجه‌لره واجنبی معلمه‌لرینه تودیع ایتمکده‌درلر . بونده‌کی مضرت لایعد ولایحصادر . معلوم اولدیغی اوزره هر قوم کندی اعتیادات خصوصیه‌سنی محافظه‌یه مجبوردر . بر فکر اجنبینك اذهان شاکردانده حصوله کتیره‌جکی تبدلات هرزمان مهمدر . بو اهمیتی غائب ایتمك ویاخود نظر دقته آلمامق چوجغك مکتسبات حاضره‌سنی بشقه بر قالبه افراغ دیمك اوله‌جغندن معارف بیتیهٔ عثمانیه نقطهٔ نظرندن معیوب ایسه کرکدر .

سایهٔ معارفوایهٔ ملوکانه‌ده اناث ایچون مکتبلر کشاد ایدلمش وحتی دارالمعلمات دخی موجود بولنمش اولدیغندن اولادمزی مکاتب مذکوره‌دن خروج ایدن ابکار معلمهٔ عثمانیه‌نك ید تربیه‌سنه تودیع ایتمك بالوجوه موافق حالدر . تربیهٔ عثمانیه ایله تربیهٔ اجنبیه آره‌سنده فرق کلی اولدیغی اظهردر . بو حالده افراد عائله میاننده چوجغمزی بشقه بر تربیه‌ده کورمك کران کلیر .

هله اطفالی تا کوچك یاشدن بری السنهٔ اجنبیه ایله ائتلافه سعی ایتمك بتون بتون مضردر . انسان اول امرده لسان مادرزادینی ایجه اوکره‌نمدکدن صکره لسان اغیاری اوکرنسه بیله کندی ایچون بر منفعت حاصل اولماز . ترکجه‌یی ایی بیلمیوبده السنهٔ سائره‌دن بشقه‌سنه واقف اولانلرك حاللری میدانده طوردقجه اولیای اطفالك شو خصوصدن متنبه اولمه‌لری اقتضا ایدر ظن ایدرم .

احمد راسم

تخطر

کونش یواش یواش انزواکاه ازلیسنه چکیلیوردی . دامان مغربده بر ثانیه‌ده بیك بدیعهٔ انعکاس کوسترن اومهر فیاض . . . کوبی وحوالیسنه ناظر اولان جبال صغیره اوزرینه قرمزی ، مذهب شعاعات آته‌رق مزینات وازهاری صولمش اولان اوفاق تپه‌لری یالدیزلیوردی .

بوغاز او نقطهٔ مرتفعه‌دن قسماً مرئی اولدیغی کبی استانبولك نقاط مرتفعه‌سی ، هله بیك ، آرناوود کویی صرتلری دخی بر صورت لطیفه‌ده کورینه‌رك نظر تماشایه بر لطافت متکاثفه نمونه‌سی اظهار ایدر . کوز ، اومرسمات مجسمهٔ لطیفه‌یی سیر ایله مشغول ایکن دماغ دخی خاطرات سائره ایله مشغول اولور . ایشته بن بویله بر زمانده او تپه‌ده بولنه‌رق اولجه حس ایتدیکم وبوکون تخطر ایلدیکم تأثراتی تجدید ایلدم .

حزیران اوائلنده ایدی . ساعت اون بری کچمش ، فقط یاز آقشاملرینه مخصوص اولان بر طراوت یواش یواش اورته‌لغی استیلا ایدرك بنجه شام غریبانه‌یی آکدیرر برمنظره حصوله کتیرمش ایدی . صباحدن بری مطالعه ایتدیکم کتاب مرکبات اولیهٔ جهانك مبدأنی تحری ایدن بر فکرك محصولی اولمغله اوقودقجه بدایت خلقتدن بری جمعیات بشریه‌نك صور تشکیلاتی حقنده فکر آلیوردم . اوبحث عمیق هر فکرده ، هرذهنده بر حزن غریبانه ابداع ایده‌جك درجه‌ده مباحث جدیه‌یی حاوی ایدی . او انیس روح انسانیتك مآثر معنویه‌سنه تعلق ایدن اقسام فنوندن بری نقطهٔ نظرندن قلمه آلنمش ایدی . لکن محتویاتی روح بشرك مادیتدن ماعدا برشی اولمدیغنی اثباته خادم اولدیغندن ذهنمی ایجه یورمش وقوهٔ حافظه‌ده موجود اولان آثار معنویه‌یی اونوتدیره‌جق مرتبه‌یه کتیرمش ایدی . فقط کونش شعاعات اخیره‌سنی قطع ایدرك مشرقده یالکز آبوا توبی صاریلغندن ماعدا برشی کورونمامکه باشلانجه کوزلرمده سطرلری سچه‌مکه باشلادی . اوزمان بر حزن تهائی ایله متأثر اوله‌رق قیادم . یالکز مشاغل ذهنیه‌می دفع ایده‌مدم .

بر محاکمهٔ خصوصیه ابتدا ایتدی . کندی کندمه :

— بن هردرلو وقایع کذشته‌یی تخطر ایدییورم . بو تخطرم درجهٔ تأثیرینه کوره بنده تحسسات حصوله کتیرییور . حالبوکه اقسام عمومیهٔ طبیعیه‌ده بو تحسساتدن محروم اولان پك چوق اشیا وحیوانات وار . دیدم .

او نقطهٔ مرتفعه‌دن یواش یواش دامن جبله اینیوردم . برزمان بکا نشمین استراحت اولان بر آغاجی درحال طانیدم . اوآنده احوال قلبیه‌مك شدت هیجاننه دال اوله‌جق بر صورتده قشر درختی الله یوقلادم . وقتیله چاقی ایله یازدیغم ایکی کلمه‌یی بولدم . درحال جیبمدن کبریتی چیقاره‌رق یاد خاطره‌یه وسیله اوله‌جق اولان یازیلری کوردم . بو ایکی کلمه (بن . سودیکم) کلمه‌لرندن عبارتدی . بو ایکی کلمه‌نك برنجیسی بنی اخطار ایتدیکی کبی ایکنجیسی دخی سودیکمی اخطار ایتدی .

عجبا اوکیم ؟

بکا احوال وتقلبات روحیه‌یی بر صورت مثبته‌ده اثبات ایدن بر وجود ! بو وجود بر سنه‌لك حیات سرسریانه‌مك مسببیدر . بر مدت دها اوطوره‌رق شو آغاجدن حس ایده‌جکم تأثراته هدف اولمغی آرزو ایتدم . حالم صباحکی مطالعه‌می تماماً نقض ایدییوردی . عجبا بو ضعف عصبی می ایدی ! بوقسه محسوسات روحیه‌مك تجددی‌ی ایدی ؟ وقتیله برچاقی ایله آچیلان ایکی کلمه‌نك فکرمده ابداع ایتدیکی شو آثار انفعال هانکی سببه مبنی ایدی ؟ بو الرینی حل ایتمك ایچون دوشونیوردم . اوکچن ایام حیاتك صفحات عدیده‌سی برر برر چشم جان اوکنه کلدی . دکزده ولوله کسیلمش ، طاغده بر سکون سیار وارایمش کبی هرطرف صوصمش ایدی . بن خاطرات فکریه‌مله قارشی بولیوردم . بر نظرك ، برطورك ، بر سوزك حتی الك اوفاق بر حرکتك بیله بعضاً حسیات بشریه اوزرنده حصوله کتیردیکی شدت تأثیری کیم انکار ایده بیلیر ؟ ایشته بن ایلك نظردن باشلادم . اوزمان کوك صوده بنی تأثر یاب ایدن نظرینك حالا بنی تعقیب ایتمکده اولدیغنه حکم ایتدم . نظر اولجه غایت لاقید ایدی . اولا قیدی یواش یواش زائل اولدی . زمان کچدکجه ، هر تصادفده کاه محترز ، کاه متردد ، کاه اندیشناك بر صورتده انعطاف ایدردی . صکره‌لری تأثیرات جدیه‌سنی طاقیندی . اوزمانده کاه سودا فروز ، کاه متبسم . کاه مغبر ، کاه استکناه قلب ایدرجه‌سنه تیز کوروندی . بعضاً خلجانمه ، هیجانمه قارشی سونر ، بعضاً متانت ومکاتمه قارشی بکا توجهدن ساقط اوله‌رق کرپیکلرینك استقامت افقیه‌سنی تعقیب ایدردی . او طور اولجه خرامان دکل ایدی . لکن اندام دلاراسنك هر حرکتده کوستردیکی وضع مخصوص اطوار عشوه بازانه‌نك جمله‌سنی احداثه مقتدر اولدیغنی اثبات ایدییوردی . سودیکمده دخی زمان کچدکجه تبدلات جدیه حصوله کلدی . اوکچه‌لری خائف ، جبین ایکن صکرلره متقرب ، متمایل ، متوجه اولدی . بر آنده دکیشدی . کویا انعکاسات روحیه‌می تقلید ایدییور . مش کبی بنم اطوار حزینانه‌مه کیردی . هنوز او قرار محزونانه‌یی ترك ایتمامشدر .

اوسوز ، بنده برطاقم طنین روحانی براقمشدر . اولجه چهره‌سی صارارمش ، نظری ، طوری ایله آلیشدیرمش اولدیغی بروجهده مقابل بولندیغی زمان کوزلری دخی وضع اولیسنی غائب ایده‌رك دوداقلری خفیف رعشه‌لر ایچنده اولدیغی حالده خروج ایتمش ایدی . او ترانهٔ روحانیه‌ده دخی بدایتده اهتزاز ، قیصقلق ، هیجاندن متولد سکته بولنورکن صکره‌لری تدریجاً اکتساب مکانت ایده‌رك کاه نوازش والتفات کاه سئم واستفسار کبی مکالمات خصوصیه‌یه رواج ویره‌جك بدایع حسیه‌یی نقل ایتمش ایدی .

ایشته بن بو خاطره‌لری برر برر تخطر ایده‌رك روحمك بر زمان اخذ ایتدیکی تبدلاتی احیا ایتدم . غریب ، آرامسوز برملال معنوی ایله متأذی اوله‌رق معنویت انسانیه‌ده بر محققیت ابدیه اولدیغنی اعتراف ایلدم .

احمد راسم

رسملرمز

بروسه مکتب اعدادیسنك رسم کشادی

بروسه‌ده ایشقلر نام محلده سایهٔ معارفوایهٔ جناب شهریاریده انشا اولنان کبیر مکتب اعدادیء عسکرینك اخیراً رسم کشادی اجرا بیورلمشدی ، ثروت فنون مصور غزته‌جیلك وظیفه‌سنه اتباع ایله اشبو رسم کشادك رسمنی درج صحیفه ایلیور . بروسه‌ده ایشقلر دینلن موقع شهرك الك مرتفع ودلربا محلی اولوب مکاتب عمومیه انشاسی خصوصنده حفظ صحهٔ ادارینك انظار ارباب دقته وضع ایلدیکی شرائطك همان کافه‌سنی جامعدر ، مکتب تام بر صرت اوزرنده کائن وموقعاً مرتفع اولدیغندن شهرك هرجهتندن کورولوب پیشکاهی وایکی جناحی دمیر پارمقلقله مزین بر دیوار احاطه ایتمش وبو دیوارلرك آلتی غایت دیك یوقوشه مصادف اولمشدر ؛ ایشته شو یوقوش سببیله اشاغیدن یوقاری النمدیغندن دولایی درج صحیفه ایتدیکمز رسم جزؤی بر میل کوسترمشدر . رسمده کوریلن موقع مکتبك جبهه‌سنی تزیین ایدن مردیونلی قپودر ، قپونك تا اورته یرنده کوریلن ذوات والیء ولایت دولتلو منیر پاشا حضرتلریله دفتردار سعادتلو خالد بك افندی حضرتلری ونائب ولایت ایله سائر ارکان ولایتدر .

مردیون اوزرنده واشاغیلرده کوریلنلر ولایتك سائر مأمورلریله ارباب تماشادن ترکب ایلیور ؛ اشاغیده واورته یرده یوکسك دوران خواجه دخی دعاکو افندیدر .

ترقیات معارف وصنایعه وامور نافعه‌یه متعلق هردرلو موفقیاتك غزته‌مز دائما ترجمان مصوری اولمق امل قطعیسنده بولندیغندن ولایات شاهانه‌ده اجرا اولنه‌جق بوکبی رسم کشادلرك فطوغرافندن برقطعه غزته‌مزه ارسال ایدیلیرسه مع الممنونیه درج ایدرز .

نیویورقده ترامواى حیدودلغی

ثروت فنون کچن سنه‌کی نشریاتندن (٤٢) نومرو ایله (٤٧) نومرولی نسخه‌لرنده ، بری پارسده دیکری هاور یولی اوزرنده وقوعه کلن ترامواى ودمیر یول شقاوتنه دائر ایکی رسمی انظار قارئینه عرض ایله حقنده لازم کلن معلوماتی ویرمش ایدی ، بوکون دخی جماهیر متفقهء آمریقا مقر اداره‌سی اولان نیورق شهرنده وقوعبولان بر ترامواى شقاوتی مصور برلوحه‌یی نظرکاهه وضع ایلیورز . اشبو شقاوت رسمدن دخی اکلاشلدیغی اوزره

كيجه و نيورقك تنهاجه سوقاقلرندن برنده سلاح بدست اوله‌رق اجرا اولنمشدر ؛ صحيفه‌مزده كورديككز رسمی نيورقده انتشار ايدن « پوليس » نام مصور غزته‌دن نقل ايلدك ؛ « پوليس » غزته‌سنك ويرديكی خبره نظراً اشبو حزيران افرنجينك برنجی كيجه‌سی سفرنی اجرا ايدن تراموای عربه‌سنه بش قدر سلاح بدست حيدود هجوم ايله اولا سايسی مدافعه ايده‌مز حاله كتيروب تكميل يولجيلرك ذيقيمت اشياسنی اخذ ايله صاووشمشلردر . پوليس محل وقعه‌يه انجق حيدودلرك داغلديغندن صكره يتيشه بيلمشدر .

آوانیٔ نادره

اسكی سرای داخلنده كائن خزينهٔ همايونده موجود اولوب قيمت وندرتيله مشهور عالم اولان آوانیٔ نادره‌دن برقاچنك رسمنی نظر تماشاكزه وضع ايلدك ؛ بونلر مجوهرلی و آلتوندن معمول برطاقم دستی ، كوپ وواز كبی آوانیٔ نادره وفوق‌العاده اولوب تماشا ايدنلری دوچار حيرت مخصوصه ايدر . اشبو آوانی تصويری دخی ينه عزتلو عبدالله برادرلرك سرای همايون آثار نادره‌سنی ارائه ايتمك اوزره آلدقلری فطوغرافلردن عينی اصولده ياپديرلمشدركه غزته‌مزك اشيای نادرهٔ عثمانيه‌يه عائد درج ايتديكی رسملر طاقمنی تزيين ايلر .

لوندره كوپريسی

رسميله برابر آوروپاده نه‌كوردم ايله اثرندن منقولدر :

« كوپرينك خذاسنه واردق ؛ حيرتمز صوك درجه‌ده ايدی ؛ غلبه‌لكه بردرلو كوز آلشديره‌ميورز ! آليقلاشدق قالدق ! كوپری‌يه التحاق ايدن جاده‌نك جناحينی نهر كوپريسی كبی طاش پارمقلقله محاط ؛ اوپارمقلقدن اشاغی باقارسه‌كز برآز اول كورديكمزه موازی ديك چوقورده بر سوقاق دها . ايچنده خلق آقين آقين كيديور . (لوندون بريج) يعنی لوندره كوپريسی ايسه كوره‌جك برمنظره ! كوپری اوستنده « ايكنه آتسه‌ك يره دوشمز ! » تعبيری حقيله دوغری

لوندره كوپريسی

ايدی . درج ايتديكم رسمه باقكز ؛ بورسم كوپرينك غلبه‌لك زماننده آلنان فوطوغرافدن بالخاصه ياپلمشدر . دقتله صرف نظر ايلرسه‌كز كورورسكزكه اوزرنده‌كی آدم ، عربه ، اومنيبوس غلبه‌لكی اويله تصوير اولنه‌جق حالده دكلدر ؛ فقط كوپرينك يانلری‌ده سياه ! اطرافنده‌كی بنالری‌ده كيرلی سياه ! آلتندن آقان تايمس نهرينك صويی‌ده سياه ! رختملری‌ده سياه !

ايشته بو كونكی منظره آوروپا حقنده اوميدقلريمك صوك درجه‌سی ايدی ! آدم غلبه‌لكنی كورمك ايچون دنياده مطلق شوكوپرينك اوستنه كلمليدر !

كوپرينك اوزرنده ايلريله‌دك ؛ صول طرفمز واپور ديزكلری ، واپورلره هرقاتنك پنجره‌لرندن يوك ويرن بيوك آنترپو مغازه‌لری ، ايشليان فابريقه‌لرك واپورلرك باجاسندن چيقان دومان ايله هيبتلی ومخوف بر منظره تشكيل ايتمش ايدی . اوياننده بر چالشقانلق كورتميسيدر كيديور ؛ صاغه باقدك ، آز ايلری‌ده بردمير كوپری وار ، يالكز شمندوفرلره مخصوص اولوب تام ساحلده وكوپری‌يه ملتصق نقطه‌ده كائن اولان بيوك موقف دخی عادتا بر طاغ كبی دورييور ، دهاش آغزينی آچمش وديل ديه كوپری‌يی چيقارمش بر اژدری آنديرييوردی ؛ اوديلك اوستنده كلوب كيدن قطارلرك حدوحسابی يوق ؛ قطارلر موقفه برياندن كيرييور ، برياندن چيقيور ؛ مبهوتانه باقدق ، بوكوپرينك اوزرنده دورديغمز بر چاريك مدتده ديكر كوپرينك اوستی ، دائما متحرك قطارلردن خالی قالمدی .

تايمس نهری پارسده سن نهرندن بيوك وچوقور ايدی ، فقط رنكی سياه ، برده مد وجزره تابع بولنديغندن پز كوپرينك بجركن صولری آلچالمش وصول طرفده دوران واپورلرك پروانه‌لری تكنه‌لری ميدانه چيقمش ايدی . واپورلرك نهردرونده بولنانلردن ماعدا آز ايلريده نهرك ايكی طرفنی احاطه ايتمش بيوك دوقلر دخی لبالب واپورله‌دولی بولنمليكه اوجهت لايعد ديركلرله اشغال اولنمش ايدی ، بزم غلطه كوپريسندن بجركن صوله باقانلرك مشاهده ايلديكی لايعد يلكن ديركلری يرينه بوراده صايسز بيوك واپور سرنلری موجود ايدی .

شهرك اسميله (لوندره كوپريسی) دينيلن بوجسر مدهش يوز سنه اقدم لوندره‌ده نهرك ياقه‌لرينی بربرينه ربط ايدر يكانه واسطه ايمش . الان سائر جمله كوپريلردن مهمدر ، برده كوپريلر صره‌سيله اشاغی دوغری ايتيليرسه صواكذر . يعنی بوندن صكره تايمسك جريانی طرفندن واپورلرك ورودينی تسهيل ايچون بشقه كوپری بولنميوردی ، اشاغيلرده اورته‌لق يری قوله كبی يوكسك بر دانه ناتمام دمير كوپری دها مشاهده اولنيور ايسه‌ده وسطی آچيق ، اوآچيقلغك ايكی طرفنده غايت يوكسك قوله‌لر موجود بولنديغندن سير سفائنه خلل ويرميور ، برياندن چاير چاير ياپيليوردی .

لوندون بريج ۲۸۳ مترو طولنده و ۲٦ مترو عرضنده‌در . سكز اياغی واردر ، وسطده‌كی اياغك عرضی ٤٦ مترودر . حسابه نظراً ، كلاشلمشدركه لوندره كوپريسندن وسطی اوله‌رق كونده اوچيوز بيك كشی ويكرمی بشبيك عربه بچمكده‌در .

كوپری اوستنده دورلديغی زمان نظر دقته چارپان بنالر ، صول طرفده وكلديكمز ساحلده كائن جسيم كمرك دائره‌سی (قوستوم هاوز) ، دمنكی سويلديكم موقف ، كمركك آشاغيسنده اوزاقدن كورينان لوندره قوله‌سی ، آرقه‌ده قالان سن پول كليساسی ودها بر چوق بيوك فابريقه‌لر كليسالر ودهاش بنالر ايدی .

صنايع نفيسه‌دن تابلو : مساعیٔ يتيم

احمد راسم

تدريس

نه مسعودیت ! باعث شوق عائله اولان کریمه بیومش ، حرکاتی ، اطواری ، اوضاعی طاتلی دیلی ، فریادی ، فغانی ، تأثری ، انفعالی ایله قوجه خانه یی اشغال ایتمکه باشلامش . چوجق خانه نك حیات اجتماعیه سنه دلالت ایتدیکی جهتله پدر و مادرینك هردرلو اهتماماتی اوثمرهٔ فؤادك تعلیم وتربیه سنه محصور قالیر . چوجق ، تمامیت عائله یی تشکیل ایلدیکی جهتله افراد عائله نك کافه سی آنك وجودندن مستفید اوله رق بنای مدنیتك اس الاساس متینی اولان تکثر انسال قضیه سنی آنده کوره رك مسرور اولور . چوجق ذکاوت و فطانت بشریه نك حرکات تدریجیه سنی اثبات ایدر براهین طبیعیه دن اولمسی حسبیله افراد بشر آنده کی تحولات روحیه وذهنیه یی بر بر سیر ایده رك احوال حاضرهٔ مدنیه نك مناقب جدیه و علمیه سندن اولان ترغیب مساعی وتشویق اعمال مواد معتناسنك کندی نفسنده دخی تماماً حصولنه ساعی اولور .

کریمه بیومش ، هنوز آلتی یاشنده ، صاری ، قیوریجق صاچلری اوموز باشلرینه هنوز ایرمش . کوچك وجودینی بیاض بر فیستو اورته رك سریع ، مینی مینی ایاقلرینی عریان براقمش . فقط اوده کی شماتی ، ولوله سی ، آرتق زوال پذیر اوله جق هرکون نشئه لر ایچنده قالمیه جق . زیرا حیاتك اکدار و آلامی پك قیصه اولان عالم نشئه یی چابوجق تعقیب ایدر . بناءعلیه خزینهٔ آمالی کوچکدن توکتمك روادکلدر . او کوچك دماغده بر طاقم محفوظات مسرورانه بولنمالی . او کوچك دماغده برطاقم خاطرات بشریه بولنمالی . اوکوچك ذهن ، مکتسبات حاضره ومستقبله سی ایله کسب توسع ایده رك بنای عائله یی تحکیم ایده جك اسباب و وسائطی استکماله مجد ومقدم اولمالی .

کریمه بیومش ، آرتق سن تحصیل دخی حلول ایتمش . جمعیات بشریه نك اك بیوك ، اك مهم مکتبی اولان معارف بیتیه دائره سنه کیرمش . اومعارف بیتیه که شان مدنیتك لوازم قطعیه سندندر والده آنی کندی یاوروسنه تعلیم وتدریسه مجبوردر . جهانده معارف بیتیه قدر اذهان وافکار بشریه اوزرینه تأثیرات حسنه سی اولان هیچ برمکتب یوقدر . زیرا هنوز آچیلمش اولان اودماغ احوال مدنیه نك کافه سنی اوده کوره جکدر . اوچوجق ، وظائف عائله ، سعی مشترك ، تقسیم اعمال ، محبت طرفین . تشکیل عائله ، وظائف متقابله ، تربیهٔ ذهنیه ، مدنیه ، کبی بیکلرجه سنه لردن بری اجداد بشرك بریکدیردیکی خزائن عرفانك اوراده براموزج صغیرینی کوره جك . زیرا عائله مکتبك کوچکی ، مکتبده منسوب اولدیغی هیئت اجتماعیه نك برنمونهٔ اصغریدر هیئت اجتماعیه نه ایسه عائله ده اودر . بونلر بری ابتدا ، دیکری انتها اولمق اوزره ایکی طرفی ارائه ایدر .

کریمه بیومش . والده بوترقیسنی نظر اعتباره آله رق هردرلو مباحث بشریه نك مفتاح عمومیسی اولان اوقویوب یازمغه قیزینی ترغیب ایدییور . حتی برکون دیمش که :

— قیزم ! سنك اویونجاقلر کدن ، اکلنجه لرکدن دها زیاده طاتلی براکلنجه بولدم . اولجه برازصیقیلیرسك اماصکره لری اکلنیرسك دییه رك الفبایه باشلامش .

فقط کریمه ذکی ، فطین . درحال او مفتاحی ، بتیرمش تتبعات طفلانه یی تحریك ایده جك برکتابی آناسنك دلالتیله اوقومغه باشلامش . بوچوجغك بیوکلکنی کورمك ایسترمیسکز ، یانده کی وجود محبت آلودی دقتله تماشا ایدك .

احمد راسم

فنی اکلنجه

منقطع چشمه — عادی بر غاز شیشه سنی ایکی طرفدن مانتار قپاق ایله قپادیغکز کبی چشمه نك خزینه سی اولور . شیشه یی باش اشاغی چویروب رسمی کوردیککز اوزره بربیوك مانتاری تپه سندن کچیره لم ، اورایه اوچ عدد چتالی صاپلایه لم ، اوحالده خزینه مزك ایاقلری میدانه کلیر ، شمدی تنکه دن ویاتخته دن برقوطو قپاغی آله لم ، ایچنه بردلیك دله لم ، چتالی ایشته بوقپاغك ایچنه اتکا ایدرسکز ، نه حاجت رسمده دخی کوریورسکز ؛ ها شونی ده اونوتمیه لم ، اوزونجه برمقارنه ایله اوچ دانه ده اوفاق پارچه مقارنه آلکز ، اوفاقلری صیجاق صوده یوشاتوب نصف دائره شکلنده اکه رك تکرار قوروتکز . بیوك مستقیم اولسون . شمدی A حرفنده کورولدیکی اوزره شیشه نك برمانتارینه درت دلیك آچکز ، بونلرك بری دلیك اوچی کنار اویولمسیدر ، نصف دائره مقارنه لری یانه . اوزونی اورته یه کچیریکز ، B ده اولدیغی کبی شمدی مانتاری برینه طاقوب بیوك مقارنه نك اوجنی ده تنکه یه یقین فقط تماس ایتمیه جك صورتده وضع ایدیکز .

شمدی اوچ مقارنه دن صو جریانه باشلایجه تنکه ده کی بونلرك اوجندن بك کوچك اولدیغی ایچون صو تنکه ده بریکمکه باشلار . اوزون مقارنه نك اوجی صوده قالیر ، شوحالده یوقاری هوا کیتمیه جکندن دولابی سازلردن آقان صو سوقیله شیشه ده هوا آزاله رق اوزون مقارنه دن صو یوقاری صعوده باشلار . تاکه مقارنه اوجی صودن قورتیله . قورتلدیغی آنده اوچ مقارنه دن ینه صو آقار . خزینه ده صو تماماً بوشالنجه یه قدر دوام ایلر .

خاور

{ ملی رومان }

محرری : احمد احسان

« مابعد »

طرز تحریرده قبا ایدی . دوشوندم . عقلمه شهرت کلدی . عجبا اومی ؟ اکر اخانت اودن چیقیورسه اوندن بشقه کیمسه یاپمز . خارجدن یازلمسنه کلنجه بوکا هیچ احتمال ویره مم . زیرا خاورله اولا مناسباتمك خارجده کیلره قدر عکسنی اومه مم .

اوطه مك سلاملق قپوسنی قپادم . حرم جهتنه کچوب شهرت دیه سسلندم . کلدی . مکتوبی اوکنه قویدم . رنکنه تغیر عارض اولمدی . صوردی که :

— بوکاغد نه در ؟

— بر بیوك فلاکته سببیت ویرن مکتوب .

— اکلایه میورم .

— اوقویه یم ده دکله !

اوقودم یوزینه باقدم . دیدی که :

— نه خائنلك . مع مافیه مکتوبی یازان آدم ایی تحقیق ایتمش .

— یا !

— اویله یا ، بك افندی بزلری کور صاغر صانیور یا ؟ بن چوقدن بری ماجرادن خبردارم .

شهرت صوصدی . بویله جسارت ایله سوز سویلمسی بنی اورکوتدی ، دیدم که .

— سن ماجرادن خبردار ایسه ك البته شو مکتوبی یازانی ده بیلیرسك .

— بیلمیورم !

— بن دییورم که بیلیرسك ، هم پك ایی بیلیرسك ؛ بشقه لرینك حرکاتی سزمك ایچون کور و صاغر اولمدیغك کبی بن ده سنك یاپدقلرینی اکلامیه جق قدر قبیح و بودالا دکلم !

— اکلامشسه کز صورمغه نه حاجت !

حدت زیاده لشیوردی . کندیمی ضبط ایتدم . شمدی شو قیزه نه یاپمق لازم کله جکنی دوشوندم ؛ دوکمك ، قوومق اوله مزدی . زیرا اولا فنا حالده شرتدر ، ثانیاً زوجه مك بیوك توجهی واردر ، بن قووسه م او راضی اولمز ؛ دمنکی وقعه دن صکره بویله حرکته صلاحیتمده یوقدی . مع مافیه مکتوبك اونك اثر دنائتی اولدیغی ده آشکار اولدی ، دیدم که :

— اوت ، صورمغه حاجت یوق ؛ سنك سویلمه کده لازم دکل ! فقط شونی دکله ! سن بردنائت ارتکاب ایله ظننده ن بیوك بر فنالق ایتدك ! اك بیوك فنالق اوله رق خاوری خسته دوشوردك . شمدی یاتیور . حکیم نه اوله جغنی بیلمیور . جناب حقدن دعا ونیاز ایتده اوقیزجغزه برشی اولمسون ، زیرا اونك اوغورینه قربان اوله جغکه امین اول ! بردها کوزیمه کورونمه . حدتمدن کندیمی قورو . زیرا هر زمان حدتمی شمدی اولدیغی کبی ضبط ایده مم !

بونی سویلدکدن صکره قولندن طوتوب شهرتی دیشاری آتدم .

شهرتك نه ایچون بودنائتی ارتکاب ایتدیکنی تحلیله لزوم یوق دکلمی ؟ اوعیارده خدمتجیلرك خلایقلرك هپسی خاورکبی افندینك نظر محبتنی جلب ایتمکی بیوك خیال اوله رق قورارلر واوسعادته نائل اولانی چکه مزلر ! ایشته بنجه قطعیاً آشکار اولیوردی که شهرت خاورله اولان ماجرایی سزدیکی کبی عروق حسدی غلیانه کلمش ، بودنائتی ارتکاب ایلمش . اما الله نه کچمش ؟ سائقهٔ حسدله ارتکاب دنائت ایدنلر ، دنائتلرندن منحصل فلاکتی کوردکاری زمان هیچ اللرینه نه کچدیکنی دوشونورلرمی ؟

یالیدن چیقدم ، طوغری واپور اسکله سنه کلدم ، استانبوله مواصلتله بر عربه یه آتلایوب فیروزاغایه کیتمك برچوق ساعتلك ایش اولدی ، قپودن کیررکن اوشاغك چیقدیغنی کوردم ، صوردم که :

— نره یه ؟

— حکیمه !

اکلادم ؛ بهمه حال خاورك حالنده وخامت وار ایدی . مردیونلری دردر آتلایه رق یوقاری چیقدم . خاور یتاغنده یاتیور ، صاییقلیور ایدی .

دوقتور کلدی . معاینه ایتدی ، بکا دونوب :

— بین حماسی !

دیدی . اولدیغم یرده صانکه میخلاندم .

اشته تمام اوچ هفته فیروز اغاده کی اودن چیقمدم . خاورك باشی اوجندن آیرلمدم . نصل آرقداشلر او آرالق بنم غیبوبتمی کوروب مراق ایدرك یالیدن تحقیق ایلدیکز خاطرکزده یا ؟ سزه بغتةً چفتلکه کیتدی دیمشلر . بن ده کلدیکم زمان بوسوزی تصدیق ایتمشیدم !

اوچ هفته ظرفنده چکدیکمی بر الله بیلیر برده بن ! بچاره قیز برقاچ دفعه لر ورطهٔ هلاك آتلاتدی ، نهایت کندینی قورتاردی .

— ٢١ —

خاورك خسته لغی بنم ایچون عذاب انکیز اولدیغی قدر بادیٔ نحوست ایمش .

دوقتورم ! قیزجغزك خسته لغی زماننده سزی چاغرمامش اولدیغمدن دولایی بکا مغبر اولمیکز ، ایشی فیروز اغالی ماهرجه بردوقتوره احاله ایتمشیدم ، بن ایسه مبهوت ایدم . خسته لغك تهلکه لی کونلرنده کندمده دوشونمك ، برشی یاپمق اقتداری بیله یوقدی .

خسته مك یانندن آیرلمیوردم ؛ مرضك درجهٔ ترقیسنی کوزمله تدقیق ایلیه رك هپ یتاغك باش اوجنده وقت کچیریوردم . زیرا دوشوندکجه حس ایلیوردم که خاوری غائب ایده جك اولورسه م دنیاده اك سودیکم مخلوق ایله اك بیوك مسرتدن دور اوله جغم . اول امرده اومده کی سعادت وراحتم مختل اولمشیدی ، سعدیه نك بکا قارشی اولان حسیات محبتکارانه سی کاملاً دوچار ضربه اولمشیدی . اسکی حالك اعاده سی مشکل ایدی ؛ اومه لك سعادت وراحتی شوقیز اوغورینه فدا ایتمش اولور ، روحمك بختیارلغنی اوقیز سایه سنده استحصال ایلر ودنیاده یکانه امین سعادتم اولان « پدرلك » شانی ده اونك عشقیله احراز ایده جك بولنورکن غائب ایتمك تهلکه سی نقدر بیوکدر دوشونیورمیسکز ؟ خاورك خسته لغی بنی اوقدر شاشیرتمش ایدی که یتاغك باش اوجنده قالدیغم کونلرده برکره خاطریمه اوی سعدیه یی کتیرمدم ، اونکله سنه لك حیات مشترکمزك سوقیله سعدیه نك بنی عفو ایتمسی ملحوظ اولسه بیله شمدی بندن کوردیکی متروکیت اوزرینه هیچ فکر عفوه کله بیلیرمی ؟ حتی فرط هیجانی سببیله سبب غیبوبتمی ده سویلمامش اولدیغمدن سعدیه مباعدتی کاملاً خاوره اولان محبتمه عطف ایدرك طبیعی بکا قارشی قالان جزؤی حس مربوطیتنی ده ازاله یه چالشمشدر .

واقعا سعدیه ایله اولان معهود مکالمه دن صکره آره مزده هرشی بیتمشیدی . اوحیاتی طرز سابق وجهله سوق ایلیور . کویا متأثر اولمامش کبی داورانه رق عالمه

صنایع نفیسه‌ده تابلو — تدریس

بر شی سزدیرمامك استیوردی . فقط اهل دقت اکلایه‌بیلیردی که شعشعه‌لی ونشئه‌لی کسوهٔ خارجیه‌سی تحتنده مجروح برقلب طاشیوردی .

مارت نهایتنده خاور تهلکه‌یی آتلاتدی. فقط دور نقاهتی اوزون سوردی . ایلك بهارده آنجق کندینی طوپلادی . کنجلکك بوخصوصده‌کی یاردیمی قابل انکار دکلدر آ، نیسان غایه‌سنده تماماً اعادهٔ عافیت ایتمش ، اولکندن کوزل اولمشیدی . کیه‌لکیده ایلریلیوردی ، قیزجغزه بر قوپه عربه آلدم ، سود ننه ایله برابر هرکون اقشام اوزری شیشلی‌یه دوغری کزمکه چیقیورلردی ، بن‌ده بشقه عربه‌ده آرقه‌لرندن کیدردم . بونك کبی انواع نوازش وخدمته مستغرق ایلردم . کوستردیکم نوازشه مقابل قیزك ارائه ایلدیکی لطیف برتبسم بنم ایچون الك بیوك مکافات ایدی .

نکاحمزك چوقدن عقدایدلمش اولدیغنی سویلمکه لزوم یوقدر دکلمی ؟ قیزجغز خسته دوشکندن ایلك چیقدیغی کون

وکیانه لازمکلن جواب قبولی ویرمشیدی، ارتق بزم ایچون قورقو اندیشه‌ده قالمامشیدی. اصلا آره‌مزده سعدیه‌دن، حتی شهرت واودن بحث آچلمز ایدی؛ خاوری کاملاً مسعود ظن ایلیوردم. بنم سعادتمده ایسه بر نقصان وار ایدی .

صاحب قلبمه نائلیت ، اوکا مالکیت و طرفندن محبت و شفقت کورمك ، امید حیاتم اولان بابالق شانی تأمین ایتمك واقعا بنی صوك درجه‌لرده بختیار ایتمش ایدیسه‌ده بختیارلغمی کیزله‌مك ، زوجهٔ مشروعه‌می عالمدن کیزلی طوتمق بکا آغیر کلیوردی ، زیرا سعدیه‌نك وضع ایلدیکی شرائطك بری‌ده خاورله اوله‌جق ازدواج وطرز حیاتمی کیمسه‌یه سزدیرمامك ایدی ، نصل که سزلره بیله برشی حس ایتدیرمدم . حالبوکه سعادتمی کیزلمك ، خاوره کرکوکی زاده راجی بك زوجه‌سی اولمق شاننده استفاده ایتدیرمامك ، هرکوردیکم ارقداشه فیروز اغاده نره‌لره کیتدیکمی بیلدیرمامك ایچون یالانلر ایجاد ایلمك بکا مشکل کلیوردی . بوکا سعدیه ایله اولان افتراق حقیقی‌یی‌ده علاوه ایدنجه مایوسیتم تحقق ایلیوردی . تحف دکلمی ؟ انسان هیچ بر زمان تماماً ممنون ومسعود اوله‌میور ، خاوری بویله دائرهٔ زوجیتمه آلمه‌دن ، بر او صاحبه‌سی ایتمه‌دن بکا استدیکك نه‌در دیه صوران اولسه انجق اوکا مالکیتدر جوابنی ویردم . اشته شمدی اوکا مالکم اوده بکا مالك ؛ سایه‌سنده بابالق شرفی‌ده احراز ایلیه‌جکم ، حالبوکه حالا ممنون دکلم . شمدی نه استرسك دیه صورصه‌لر بر استدیکم وار فقط شرحندن عاجزم دیرم ، استیور ایدم‌که سعدیه ایله اولان حیاتم اسکی طرزه رجعت ایتسون ، اوبرشیدن خبردار اولمسون ، بن ایکی اومده دخی مستفید سعادت اوله‌یم . فقط بونك اعاده‌سی قابل دکلدی ، بوخصوص خاطریمه کلدکجه ایشه سبب اولانی تحت مسئولیته آلیوردم ، بعض آنلر کلیور ایدی‌که شهرتی پارچه‌لمق هوسی ذهنمی بورویوردی .

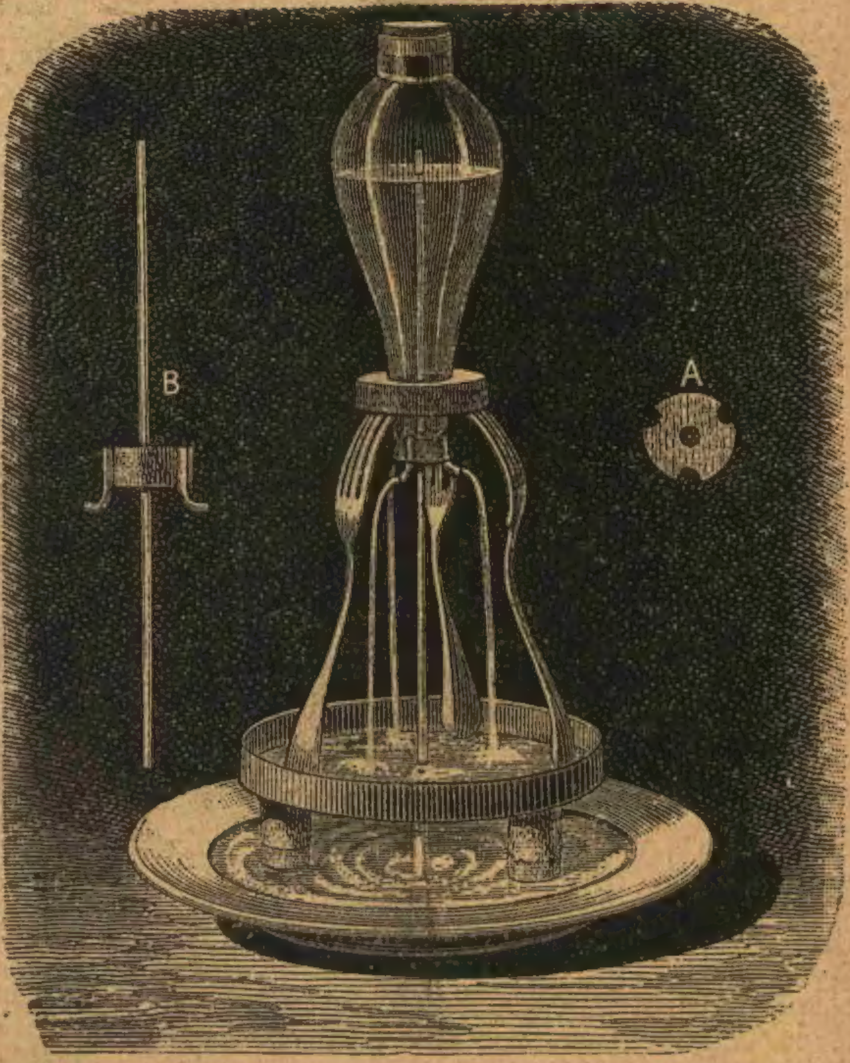

فنی اکابجه

بنی اتعاب ایدن بو ملاحظاتك خاور دخی فرقنده اولمش ؛ بونی شمدی نقل ایده‌جکم مکالمه‌دن اکلادم .

بر اقشام ینه کاغدخانه‌دن عودت ایلمش ایدك ؛ هوا صوغوقجه ایدی ، اوطه‌مزده‌کی چینی صوبا چتیر چتیر یانیور ایدی ، بر قاچ دقیقه‌در خاور بر سکون مترددانه‌ده بولنیور ، کوزلرندن حس ایلیوردم‌که بیانه اجتسار ایده‌مدیکی بر آرزوسی وار .

واقعا بو اثناده خاوری اویله برشدت ایله سویوردم‌که دنیاده بندن نه استسه رد ایتمك المدن کلمز ایدی ، وارمك یاریسنی استسه ، انواع سفاهت وسائلنی احضار ایتملی دیسه اصلا اولمز دیه‌مزدم .

قیزجغزی یانمه آلدم ، بر چوجق کبی اوقشایه‌رق دیدم‌که :

— بندن بر استدیکك‌می وار ملکم ؟

باشنی کوکسم اوزرنده صاقلادی ، غایت آلچق بر صدا ایله :

— اوت !

دیدیکنی ایشتدم .

— ۲۲ —

آرزوسنك نه اولدیغنی بیلمك بنجه قابل دکلدی ، اودخی سویلمکده تردد ایلیوردی ، جسارت ویرمکه چالیشوب دیدم‌که :

— قورقمه ملکم ؛ نه استه‌سه‌ك اولدن اولمش بیل .

مفتونی اولدیغم کوزلرینی بکا دوغری قالدیردی ؛ تعریفندن عاجز اولدیغم بر طاقم حسیاتی قلبمده تحریك ایدن صداسیله دیدی‌که :

— سزه حقیقةً بار اولدیغمی حس ایلیورم !

— نه ؟

یواشجه باش صاللادی ؛ دیدی‌که :

— علو جناب ایله بنی الداتمغه چالشمیکز . واقعا بن هیچ جاهلم اما بعض شیلری انتقالده صعوبت چکمم ، شمدی‌ده سزك نه حس ایتدیککزی اکلایورم سزی دوستلریکزدن دور ایلیورم ، بمله برابر بو اوده مخفی یشامغه سزی مجبور براقیورم ، حیاتکزی صاقلیورسکز ، نهایت .. . اصل اوکزه بیله کیتمکه جسارت ایلیه‌میورسکز .

— بونلر بنم اومورمده بیله دکل .

— لکن بنم اومورمده ، بن سزك سعادتکزی استیورم ؛ حالبوکه بویله مسعود اوله‌مزسکز .

اعتراض ایتمك استدم . الی کمال لطافتله آغزم اوزرینه قویه‌رق دیدی‌که :

— انکار ایتمیکز ، بن دیدیکمی بیلیورم.

خاوری شدتله در آغوش ایتدم ، دیدم‌که :

— لکن آچوجق بن‌سنی سویورم ؛ سن بکا کافیسك !

باشنی صاللادی دیدی‌که :

— بن‌ده سزی کمال شدتله سویورم ، سزدن بشقه بر استدیکم یوقدر ؛ سزه اولان محبتم عادتا پرستشدر . جانم ، حیاتم سزه لازمکلسه بلا تردد ویریرم . جانم

سزکدر . نه استرسه‌کز اویله یاپکز ، فقط سزی ازعاج ایتمك ایسته‌مم . سزی دالغین مکدر کورمکه تحمل ایده‌مم . آه نیچون سزی ایلك کوردیکم طانیدیغم زمانلر کبی دکلم . سزده اوزمانلره بکزه‌میورسکز ، سزی هر وقت اوزاقدن تماشا ایلردم ، مسافرلرکز آره‌سنده باغچه‌ده کزرکن متبسم چهره‌کزی سیر ایلردم ، بردقیقه‌جق سزی کوره‌بیلمك ایچون پنجره‌لره سیرتیردم . بعضاً صندالده‌بیلر کورك چکردیکز ، کوزدن نهان اولنجه‌یه قدر سزی تعقیب ایلردم ، اوزمانلر نشئه‌لی ، بشوش وبختیار ایدیکز ، حالبوکه شمدی ایله نه بیوك فرق ! کوریورسکزیا ، آشکار اولانی تکرارلیورم ، حسیاتمی تماماً سزه اکلاتمق اقتدارینی حائز دکلم ، فقط سوزلریمك نه دیمك استدیکمی سزه اکلادیغمدن امینم . نصل ؟ استیه‌جکمی بندن رد ایتمیه‌جکسکز آ ؟

— سویله .

کندیمی آلداتمق قابل دکلدی . خاور دوغری سویلیوردی .

واقعا خاوره قطعیاً مربوطم . محبتم ابدیدر ، مربوطیتم اصلا منفك اوله‌مز ، محبتمه خلل کله‌مز ، شو نازك ، صاف ملکی استدیکم کبی پرورده ایتمکده ، معلوماتی توسیع ایلمکده بیوك مسرت حس ایلیوردم . اسباب تزیینیه‌نك جمله‌سنه خاوری مستغرق ایلمش ایدم . یعنی اونك یرینه بشقه بر قادین اولسه ایدی بشقه هیچ بر شی استه‌مزدی .

فقط خاورده‌کی ذکا وعلو اخلاق سرائر قلبیه‌می چابوجق کشف ایلمش ایدی ، ایکنجی ازدواجمله مألوف اولدیغم طرز حیاتدن اویله آز بچق برمأیوسیتیله آیرلیوردم . حسیاتمی تعریفدن عاجز ایدم ، زیرا ایکی قادین سویبوردم .

سعدیه‌یی اونبش سنه‌ده صلابت واساس حاصل ایتمش ، اصلا سحاب مجادله کورمامش حس حرمت ودوستی ایله سویبوردم . عالم نظرنده وقوعحالی صاقلایه‌رق ، ایشی حل خصوصنده کوستردیکی درایت علو جنابندن دولایی متدارى ایدم .

خاوره کلنجه اونی بشقه درلو سویبوردم ، یعنی سعدیه‌دن پك زیاده سویبوردم . اونی چکمجه‌یه قونیلوب صاقلانیلن ، انظار عالمدن کیزلی طوتیلن بر مجوهر قیمتدار کبی سویبوردم . شو ایکی عشقی امتزاج ایتدیره‌مدیکمه هر حالده مأیوس اولیور ، شو خصوصده عدم اقتدارم بنی برباد ایلیوردی .

شهرتك دنائی هپ شو حاللره سبب اولمش ایدی ، دماغمی اتعاب ایله بر چاره آرایور بوله میوردم . فنالق اولمش ، تعمیر غیر قابل بولنمش ایدی ؛ اشته خاورده بوراسنی حس ایتمش ، درجهٔ اهمیتنی انتقال ایلمش ایدی .

قیز جغز قوللرینی اوموزیمه آتوب دیدی که :

— سز ، اوکزی ، دوستلرکزی ، الحاصل بنم سببمله غائب ایتدکاریکزك جمله‌سنی تأسفله یاد ایلیورسکز . بن‌ده بر شیئه تأسف ایلیورم .

— ممکنمی ؟

— حیفا کما وت !

— نه‌در ؟

— مملکتم !

— مملکتکی کورمکمی استیورسك ؟

مقام تصدیقده باش صاللادی . صوردم که :

— بندن آیرلمغه راضی اولورمیسك ؟

— یالکز برقاچ آی ایچون .

— شو حالك ایله‌می ؟

— اویله یا ؟

— لکن اوراده نه دیرلر ؟

— کیمسه‌دویمز ، اننه‌لکمك اوی کیزلیدر .

— اونلرك حالا ازدواجدن خبری یوق ، نه دیرلر ؟

— نه دیه‌جکلر ، حافظه قادین چوق ایی بورکلیدر ، اولا دوچار کدر اولور . هله ازدواجدن اولکی قباحتی ایشتدیکی کبی یأسه دوشر . صکره ازدواجی وکیمه‌لکی خبر آله‌رق عفو ایلر .

— ای سلیمان ؟

— شهره آقشام اوزری کیره‌رم . کلدیکمی دویمزلر ، قورتلمه‌دن اودن چیقمم . ایشته هیچ اولمزسه اواوده آیلی بولور . بنی قاباً سون بر قادینك تحت نظارت وعنایتنده بولورم .

بنی دوشونمك آلدی . واقعا خاوردن ولو بر کون اولسون آیرلمق بنم ایچون تحملکداز برحالدر اما شو غیبوبت اثناسنده بلکه سعادت سالفه‌می بر درجه‌یه قدر تعمیر ایله شهرتك یاپدیغی فنالغك تأثیرینی ازاله‌یه موفق اولورم . برده قیزجغز حافظه قادین کبی کندینه محبت فوق‌العاده‌سی اولان بر قادینك یاننده وضع حمل ایده‌جکندن اولادم هرحالده نظر حمایه وصیانت آلتنده تولد ایلر ، فقط نظر حمایت وصیانته مظهر اوله‌جق دیه آیلی کونلی قیزجغزی بورادن تا قسطمونی‌یه قدر مشاق سفریه‌یه عرض ایتمك ، صکره قسطمونی کبی بریرده وضع حمله مساعده ایتمك محذورلری اولاذهنمه وارد اولان اسباب قبولیه‌یی جرح ایتدی . دوشوندم . خاوری هم استدیکنه نائل ایتمك ، هم مشاق سفریه وسائره‌یه معروض ایتمامك چاره‌سی نه‌در دیدم . اوچاره‌یی بولدم . امین ایدم‌که خاورده بولدیغمی ممنونیتله قبول ایلیه‌جکدر . دیدم‌که :

— خاور ، مادامکه حافظه قادینك دست معاونتنه احتیاجك وار ، او معاونته بوراده دخی نائل اوله‌بیلیرسك . عجبا کلیرمی ؟

بوسوزم خاوری اوقدر سویندیردی‌که تعریف اولنمز . درحال بوینمه صارلدی ، بنی انواع نوازشه غرق ایتدی . سروروندن اغلامغه باشلادی . ایش یالکز حافظه قادینك کلوب کلمامسنده ایدی . امام افندی‌یه مفصل بر مکتوب یازوب مخصوص بر آدم ایله کوندرمکه امام افندی معرفتیله حافظه قادینك اقناعیله او آدمه ترفیقاً

بوله چیقارلمسی جهتنه قرار ویردك . واقعا بوندن معقولی یوق ایدی . خاور دیدی‌که :

— حافظه قادینك قالقوب کله‌جکندن امینم ؛ انشاالله اولادمزی اووار ایکن دوغوریرم . فقط بر دفعه قورتلدقدن صکره حافظه قادینله برابر مملکتمه عودت ایدوب بر آزده مملکتمی کورمك سعادتندن بنی محروم براقمزسکز آ ؟

— نه‌دیمك برابر کیدرز !

آرتق خاورك سروری بواقشام پك افزون ایدی ، کندنده کوریلن متبدل حال بواقشام ظهور ایتمدی ، هپ نشئه‌لی ایدی فقط امیدده استعجال ایتمشم ، بردنبره رجهی یأس استیلا ایتدی . قاشلری چاتلدی ، دوشونمکه باشلادی ، سببنی صوردم . دیدی که :

— حافظه قادین کلدیکی زمان بنی بویله مزین ومطنطن براوده کورسه متعجب اولور ؛ بلکه‌ده بوراده اوطورمق موجب ممنونیتی اولمز ، زیرا بز فقیرانه قولبه‌مزده فقیرانه یشامغه الشمشزدر ؛ بنی بویله مزین برده کوردیکی زمان بر آن اولسون حقمده زینتپرست شبهه‌سنده بولنمسنی‌ده استه‌مم . ذاتاً بواومحله‌سنك غلبه‌لك یرلره جوارتی ، آچیقلقدن محرومیتی ایچون بکاده انی کلیور ؛ عجبا اقشامدن بری ایتدیککز لطفلره ضمیمه اوله‌رق برکویده عمر سوره‌مزه مساعده ایدرمیسکز ؟

— های های !

خاورك برآرەلق وجهنی استیلا ایدن آثار حزن ینه زائل اولدی ؛ استانبول جوارنده‌کی صیفیه کویلرندن برنده مناسب براو بوله‌رق ساده صورتده تفریش قرارلشدی ، هم خاور بنمله برابر کزه‌رك کندی بکندیکنی کیرالیه‌جق ایدی .

آرتق شو قرارلری ویردکدن صکره خاور ایچون اویقویه یاتوب طاتلی خیالره دالمقدن ، خیالرینی رؤیاده‌ده کورمکدن بشقه برشی قالمامش ایدی .

اولا قسطمونی‌یه کوندریله‌جك آدمی بولدم ؛ بزم سود ننه‌نك اوغلی ایدی ؛ لازمکلن مکتوبی یازدم ؛ اوکون حرکت ایدن نمسه واپوریله یوله چیقاردم ، حسابجه ایرتسی هفته عودت ایلیه‌جکدی . بو ایشك تسویه‌سنی متعاقب خاور وسود ننه ایله برلکده کوی واو کزمکه باشلادق . اولا شمندوفر کذرکاهی اوستنده‌کی کویلری کزدك ، چکمجه‌لردن تاباقر کویبه قدر هر کویی کزدك ؛ بو دوراوچ کون سوردی ؛ ایاستافانوس‌ده خاور کیفنه مطابق بر یر بولدی اما سائر کزه‌جکی یرلرده بلکه دها ایسنی بولورز دیه همان کیراله‌مدق ، او صاحبندن درت کون مهلت آلدق ؛ شمندوفر کذرکاهندن صکره آطه‌لری ، اناطولی شمندوفری کذرکاهنی بر آزده بوغاز ایچنی دولاشدق ؛ ایاستافانوس‌ده دکز کنارنده بولدیغمز او کبی خاورك کیفنه کیدن اوله‌مدی ، زیرا ایاستافانوس‌ده‌کی او غایت واسع بر باغچه‌نك ایچنده ، عادتا اورمان دینه‌جك بر قورولق آره‌سنده کائن اولوب قصبه‌نك دغدغه‌سندن ، شماتتندن کلیاً خارج ایدی . ذاتاً باغچه ایله او ایاستافانوسك محیطندن بیله بر آز خارجده قالیوردی ؛ مهلتمز منقضیه اولمه‌دن ینه ایاستافانوسه دوندك ؛ دیدیکم اوی بر سنه مدتله ایجار ایتدك ؛ مفروشاتی خصوصنده بن بر آز سمیح داوراتمق استدم ، خاور کلیاً مانع اولدی . ایشی بکا براقکز دیدی . بیوك چوجغك بو آرزوسنه‌ده تابع اولدم .

بو اقشام فیروز اغاده‌کی اوه کلدیکمز زمان بیوك بر بیرام وار ایدی ، زیرا حافظه قادین کلمشیدی ؛ دور اندیش قادین کرك خاوری کرك بنی صانکه قرق ییللق قاری قوجه ایمشز ، آره‌مزده هیچ بر شی اولمامش کبی قبول ایتدی ؛ خاوردن کوی اونی خبر آلدیغی زمان اوده ممنون اولدی . آرتق فرداسی کون ایاستافانوسه نقل ایلیوردق .

هردرلو حاضرلغی اجرا ایچون خاوره لازمندن فضله پاره براقدم . استدیککزی یاپکز مساعده‌سنی ویردم ؛ خدمتلرینه اربجه ایکی‌ده خدمتکار تعیین ایدرك بن یالی‌یه کلدم . قرارمزده نقل ایشیله بن هیچ مشغول اولمیه‌جقدم ؛ بر کون صکره اقشامی ایاستافانوسه کیده‌جکدم .

§

یالی‌ده یالکز ایدم . زیرا زوجه‌م ینه حرکاتیله عالمی اغفالده دوام ایدرك تبدیل هوایه بروسه‌یه کیتمش ایدی ، بن بروسه واپورینه قدر برابر کیتمشیدم . کیمسه‌نك اسباب اصلیهٔ سیاحتدن خبری یوق ایدی . سبب زواللی سعدیه‌نك استانبول ایچنده بر بشقه اوده رقیبه‌سیله عمر سورمکده اولدیغی فکرینه تحمل ایده‌مامسی ایدی ، واقعا بکا بونی سویلمامش ایدی ، اما بن انتقالده صعوبت چکمامش ایدم .

یالیده اوطه‌نك ماصه‌سی اوستنده بر مکتوب بولدم ، سعدیه‌دن ایدی ؛ اشته مکتوبك صورتی :

بکم !

« عافیتله بروسه‌یه کلدم . ظن ایدرم بروسه‌ده مأمولمدن زیاده اوطوره‌جغم ، زیرا استانبولده اوقدرك تنفس ایتدیکی هوالی تنفس ایدرك یشامق اقتدارمی المدن آلیور ، برده متصل عالمی الداتمغه چالشمقدن یورولدم ، بروسه‌ده منزویانه یشامغی اونك ایچون ترجیح ایتدم .

« اثر تصادف بنی هر شیئه واقف ایتدی ؛ اه مبارك ایتسونه ! غالبا قوم قبیدلی طوبلامشکز ، قسطمونیده اناسنی دایه‌سنی کتیروب ایاستافانوسك خالی بر کوشه‌سنده براوه کیرمشکز ، ینه اثر تصادف اونك خسته‌لغنی‌ده بکا اوکرتدی ، خسته‌لق زماننده کی راحتسزلغکزه آجیدم . زیرا دکری یوقه ایدی .

« سزده بر رجام وار ؛ اونبش یکرمی کونده بر کره بروسه‌یه کلکزده عالمه مفارقتمزه معنالر ویرمسونه .

« اللهه اصمارلدق بکم !

« بلکه ایلری‌ده یاپه‌جقکزه ندامت کتیره، چوق مکدر ومأیوس اوله‌جقکز؛ فقط آرزو ایتدیکم حالده کیمی وغرضه قطعا بن‌ده موجود اولمدیغی ایچون بودعاده بولنه‌میورم. لکن کیم بیلیرکه مسعودانه باشلامه جیانمز بوبله کدرانکیز بر عاقبته دوچار اولمجقمیدی ؟

« تکرار سزی اللهه امانت ایدرم.

سعدیه

بو مکتوب بنی پك ممنون ایتدی؛ غایت حلاوتکارانه ودوستانه یازلمش ایدی. ایشلك ایلریسنی جزؤی بر نظر ممنونیتله کورمکه باشلادم، سعدیه‌نك بر آز کسب ملایمت ایتمش اولمسنه زیاده سوندم. خاورك والده اولمق موقع نازکنده بولندیغندن زوجه‌م خبردار ایدی. شو حالده اویله بر موقعده بولنان قادینی براقوب آرقه‌سی صره کلیه‌جکمی بیلیر بنی معذور کورر دیوردم. مع مافیه بونکله‌ده آره‌مزده آچیلان کرداب مفارقت قپانه‌مز؛ فقط سعدیه‌نك کمال اعتدال دم ایله اداره‌ٔ لسان ایتمسی، دوچار اولدیغی فلاکته آلشمش بولنمسی بنی ممنون ایلمش ایدی. شو ممنونیتدن دولایی سعدیه‌یی ممنون ایتمك املنه دوشدم؛ خاوری بر قاچ کون والده‌سیله براقوب بروسه‌یه کیتمکه قرار ویردم.

رجبه بر چای پیشیرتدم؛ اونی ایچدم؛ کتاب مطالعه‌سنه باشلادم؛ بر چاریك صکره هردرلو اندیشه‌یی ذهنمدن چیقارمش اوله‌رق یتاغمه کیردم.

فرداسی کون محل عزیمتم طبیعی اپاستافانوس اولدی؛ اورایه اقشام اوستی وارمشیدم؛ اوی‌خاور، حافظه قادین وسودنینه‌نك معاونتیله ممکن مرتبه یرلشدیرمکه موفق اولمشیدی، کندیمزه تخصیص اولنان اوطه‌یه کچدم؛ دون کیجه‌کی سرورم بو کیجه اون قات مزداد اولدی؛ خاوره سعدیه‌نك حالنی لسان لازم ایله اکلاتدم؛ اونك آرزوسنه تابع اولمق وعالی سوؤ تفسیره دوشورمامك اوزره درت بش کون مدتله بروسه‌یه لزوم عزیمتی بیلدیردم، تصدیق ایلدی؛ انجق بکا اوراده اولدیغم مدت ظرفنده منتظر اولدیغمز حال سعادت ظهور ایدر ویا علائمی کورینورسه درحال بکا تلغراف چکه‌جکاردی. ایشی حافظه قادینه‌ده بیلدیردك، ایرتسی کون صباح قطاریله سرکه‌جی‌یه کلوب بروسه واپورینه آتلادم.

— ٢٤ —

بروسه‌یه مواصلتم سعدیه‌یی ممنون ایتمش ایدی، اوه واصل اولدیغم زمان کویا آره‌مزده هیچ برشی اولمامش کبی بنی استقبال و نوازشه غرق ایتدی؛ انجق خدمتکارلر داغیلوب یالکز قالمق زمانی کلنجه بلاتردد آرقه‌سنی دونوب دائره‌سنه چکلدی؛ بوحاله پك مأیوس اولمشیدم.

خاورك خسته‌لنی زماننده اوزون غیبوبتم، سعدیه‌نك یالکزجه بروسه‌یه کلمسی ابجه خلقك آغزنده سرمایهٔ سوؤ تفسیر اولمش ایدی، بونی دها او اقشام اکلادم. حاصل اولان سوؤ تأثیری ازاله ایتمك اوزره بروسه‌ده‌کی مدت اقامتی اوزاتمغه قرار ویردم، اوکونکی پوسته‌ایله یازدیغم اوزون مکتوبده بوراسنی خاوره شرح ایتدم.

اوچ کون کچدی، حال هپ اویله ایدی؛ سعدیه ایله خدمتکارلر قارشیسنده سوملی زوج وزوجه، کندی آره‌مزده ایکی جسم متنافر ایدك، بومدت ظرفنده خاوردن مکتوبمك جوابنی آلدم شویله یازیوردی:

سوکیلی بکم !

« بختیارم. اومزك پنجره‌سندن دکزی سیر ایلیورم، سمانك آطه‌لر ایلریسنده سطح دریا ایله حاصل ایتدیکی امتزاج نظرمی سویندیریور، هله او آطه‌لرك آرقه‌سندن کورینن زروه‌سی کسوهٔ ابیضه بورونمش کوه آهنینك اتکنده سزك بولندیغکزی دوشونمك پنجره اوکنده‌کی مفتونیت تماشامی هر آن تزیید وتلذیذ ایلیور.

« هیچ اودن چیقمیورم، عموم پنجره‌مك اوکنده، باغچه‌ده‌کی اغاجلر آلتده کچیور. فقط غریبکه او افلاکه سرچکمش قارلی طاغك اولدیغی جهت هپ نکاه املمه منصب اولیور. نچون اولدیغنی سویلمك لازم دکل دکلمی ؟

« هوا پك کوزل. بورانك جیادت هواسندن ممنون اولدم؛ قوتم آرتیور. آره صره اهتزازاتیله قلبمی لرزناك ایدن محصول عشقمزده کسب قوت ایدییور اولملی‌که هر کونکی اهتزازی زیاده‌لشیور؛ آه اونی آغوش محبتمه الدیغم، هله سزك قوللکز اوستنده کوردیکم کونکی مسعودیتمه عجبا تحمل ایلیه‌بیله‌جکمی‌یم ؟

« آه، ایشته ینه محزون اولدم؛ اسمنی یاده متجاسر اوله‌مدیغم بر قلب علوی‌یی آغر صورتده مجروح ایتدم؛ او قلب سزی سور، عفو ایلر. فقط بنی اصلا نظر عفوه مظهر ایده‌مز ! »

خاور

بومکتوبده بنی چوق سویندیردی، چوق دوشوندیردی؛ تحفدر. بر هفته ظرفنده الیمه کچن ایکی مکتوب صوك درجه موجب سعادتم اولمش ایدی.

§

ایکی کون دها کچدی؛ بر صباح چکرکه‌ده‌کی اومزك پنجره‌سنده اوطورمش، بروسه‌نك وادیٔ لطیفنی تماشایه دالمش ایدم؛ وقت ازکن ایدی؛ فکرم خاورك بکا یازدیغی کبی قارشیکی وادینك منتهاسنده‌کی طاغك دیکر جهتنده، دکزلردن اوزاق برساحلده‌کی غدای روحمله مشغول اولیور ایدم؛ بو آره‌لق اوك اوکنده‌کی توزلی شوسه‌دن بر آتلی کلدیکی کوزیمه ایلشدی.

مابعدی وار

احمد احسان